

Wstęp

„Człowiek nie należy do żadnej ziemi, póki nie ma
w niej nikogo ze swych zmarłych”.

Gabriel Garcia Marquez
„Sto lat samotności”

Śmierć jest nieodzownym epilogiem życia – faktem nieuniknionym. Nie jest czymś wyjątkowym, dotyka każdego niezależnie od pochodzenia, narodowości, zasobności portfela. Odbierana jest jako koniec naszych możliwości, granica, której nie jesteśmy w stanie pokonać.

Nieodzownym elementem tego stanu jest pochówek ciał osoby zmarłej. Stwierdzenie zgonu, przyjęcie zwłok do pochowania na cmentarzu odbywa się według ścisłych reguł ustalonych przez akty prawne. Obecne przepisy normujące te kwestie pochodzą z 1959 r., choć w rzeczywistości powielają w znacznej mierze rozwiązania, jakie znajdowały się w regulacjach dotyczących pochówku i stwierdzania zgonu z 1932 r. W rozumieniu administracyjnoprawnym cmentarz jest wyraźnie wyodrębnionym i oznaczonym terenem, przeznaczonym do pochówku zmarłych, na którym mogły powinny być wyodrębnione w zwyczajowo przyjętej formie.

Kwestie pochówku osób zmarłych zostały uregulowane w dwóch podstawowych aktach prawnych, tj. w ustawie z 31.1.1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych oraz ustawie z 28.3.1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych. Ustawa o cmentarzach i chowaniu zmarłych stosowana jest do wszystkich cmentarzy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, bez względu na to, czy zostały utworzone przed czy też po jej wejściu w życie.

W polskim systemie prawnym wymieniane są trzy typy cmentarzy: komunalne, wyznaniowe oraz wojenne i wojskowe. Cmentarze wyznaniowe różnią się od komunalnych tym, że ich podstawowym przeznaczeniem jest chowanie na nich zwłok osób zmarłych, które należały do danego wyznania, oraz dokonywanie obrzędów religijnych. Gdy w danej miejscowości nie ma cmentarza komunalnego, zarząd cmentarza wyznaniowego zobowiązany jest umożliwić pochowanie zwłok osób mających nabyte prawo do pochówku, o którym jest mowa w pracy.

Na rynku wydawniczym odczuwa się brak specjalistycznej literatury prawniczej dotyczącej problematyki cmentarzy.

Niniejszy komentarz został przygotowany w tradycyjny sposób przewidziany dla tego typu publikacji, polegający na wyjaśnieniu znaczenia poszczególnych przepisów. W niniejszym komentarzu przedstawiono

Wstęp

wykładnię przepisów ustawy uwzględniającą ich stosowanie w praktyce. Z tych względów komentarz przeznaczony jest przede wszystkim dla pracowników administracji cmentarzy zarówno świeckich, jak i wyznaniowych, jak również zakładów pogrzebowych, lekarzy i prawników.

W komentarzu uwzględniono stan prawny na dzień 26.10.2017 r.